

De laatste bezitter van het goed Frisselstein te Veghel.

Petrus Nicolaas van Ham, geb 1779 Grave is in 1830 van ^{Geldern} Escharen naar Veghel verhuisd, *alleen, zijn vrouw en kinderen*
Blijkbaar was hij niet onbemiddeld want hij kocht daar het landgoed Frisselstein of wat daar van over was na de *kwamen in*
afbraak van het roemruchte maar bouwvallige kasteel in 1810. In 1808 was dat landgoed verkocht door De Jong *1632/1833*
aan Van de Laar, die in een van de gebouwen woonde en in een ander bier brouwde. Deze Van de Laar liet de
laatste resten van het kasteel afbreken en een herenhuis bouwen dat ook de naam Frisselstein droeg. Dit grote
herenhuis met wel tien kamers etc (affiche) met landerijen w.o. een pleziertuin en -gracht was in feite het laatste
overblijfsel van het goed Frisselstein, verkocht hij naderhand aan Van Ham.

Deze was gehuwd met een meisje Van Haerten afkomstig uit het Duitse Geldern en had een groot gezin dat
nadien ook naar Veghel kwam. Twee van zijn zoons studeerden theologie. Hij staat achtereenvolgens in de
bevolkingsregisters vermeld als particulier, brouwer en rentenier.

(1830: C/26, 1830-1840: B/184, 1840-1850: A/28, 1850-1860: 4/122)

Volgens de OAT was hij in 1832 eigenaar van G 10 - G 14, zie kadasterkaartje sectie G, hetwelk inclusief dit
huis Frisselstein was. (zie ook brochure kom Veghel 1791)

Zie in dit verband ook inv no 2131 (contract met gemeente inzake bestrating weg van goed Frisselstein tot aan
pastorie in 1850)

Nadat zijn gezin uitzwermdde en zijn vrouw overleed, woonde hij nog enige tijd met zijn dochter en een
dienstmeid aan het adres Straat 122, wsch ook huize Frisselstein (afgebroken) aan de markt. (zie affiche)
(dit pand stond er nog op de kaart van 1865, is naderhand in bezit gekomen van ene Van den Berg die een
huissplitsing aanbracht en er een brouwerij achter begon gesticht c 1890; deze vd B wordt vermeld in boekje
Veghel in oude ansichten)

Zij dochter Maria huwde met Louis de Kuijper in 1852, notaris en plv kantonrechter. (zie schilderij gang)
Zij bleven dit herenhuis bewonen terwijl Nicolaas enkele weken na het huwelijk in 1852 alleen vertrok naar
Escharen, vlg het bidprentje (familiearchief Sopers-Smits) naar huize Russendaal waar hij in 1860 stierf.
Zr Josepho Manders vroeg zich af waar die brouwerij stond? Dit is een der opstallen van het landgoed
Frisselstein geweest.

Zie ook nog: kadasteradministratie, fabriekslijsten 2302-2303 en patenten,
notarieel archief:

1830

1847, verhuurcontract van neerhuizing aan A Rath, akte 1497

1848, verkoop brouwerij etc aan A Rath, akte 1635

1850

Lijst van eigenaren van kasteel en landgoed Frisselstein

- c 1200 familie Van den Bosch heren van Erp en Vechel
raakte Van den Bosch geparenteerd aan Van Erp? of
ging deze tak Van den Bosch zich naar hun bezit Van Erp noemen?
- 1334 Willem van den Bossche wordt door de hertog beleend met Erp (Meuwese p 21)
- c 1450 Goyert cq Godefridus van Erp gm Aelis de Knoy van Leck
(haar moeder was een van Arkel)
- na 1450-1481 Goyert z.v. Goyert en Aelis, gm Adriana Pieck
(dr van Gijsbert v Asperen en moeder fam van Merwede)
verwierf in 1471 van Jan van Middegaal enig goed waarna de naam van Erp
van Middegaal opgang deed (+ begin 1481)
- 1481-1525 Walraven I (+ 31-07-1525 of 1527, begr in tombe kerk Veghel), z.v. Goyert en Adriana
1^e huwelijk met Maria van Bronchorst (+ 01-07-1509) dr v Henric en Johanna v Collaert
2^e huwelijk met Henriette van der Veen, dr van Jan en Lamberta Ten Bosch
- 1525-1548 Walraven II (+ 27-05-1548), oudste zoon, z.v. Walraven en Maria
gehuwd met Johanna van Erp, dr van Jan en Hillegonda van Heym
- 1548-1587 Walraven III (+ na 1587, 06-11-1611 ?), z.v. Walraven en Johanna
g.m. Catharina van Brecht, dr v Jan en Isabella van Hunnenberg
Een van hun zonen was page van de hertog van Parma!
- 1566 Walraven ook genoemd de oude, verwierf de heerlijke rechten w.o. de hoge jurisdictie
(Meuwese p 25-26)
- 1569 Rampjaar voor Erp, Veghel en het kasteel doordat de geuzen er huishielden
(litt.: Boonen, histoire de Louvain, p 162) Aan Walraven werd een losgeld opgelegd
- 1587 wordt ook genoemd als jaar van de voorgaande gebeurtenis

- 1587-1631 Walraven IV (+c 1627-1630), oudste zoon van Walraven en Catharina, gehuwd met Johanna van Holtmeulen, dr van .. en N van Eyll, kleindochter van de heer van Baerlo.
(16-10-1627 testament, vernieuwd in 1631 en 1636)
- 1612 (oud archief Veghel voor 1811, invno I A 4: leenhulde Walraven van Erp door ingezetenen onder eerbiediging privileges, dd 07-11-1612 opvolging is hier duister)
- 1631-1635 Jan van Erp (z.v. Walraven en Johanna)
kapitein van de graaf van Ribaucourt, gesn. bij de slag bij Leuven in 1635)
gm Maria van Vladeracken (gesn. bij beleg van Leuven)
dv Karel, heer v Nemerlaer in Haaren
Maria was bewoonster en vruchtgebruikster na de dood van haar man (Meusewe p 26)
- 1642 In 1642 loste de Spaanse koning de heerlijkheid in en betaalde de pachtsom terug.
De koning wilde de heerlijkheid nu opnieuw verpachten aan Rogier van Broecheoven, drossaard van Rumst in België, maar de staten generaal waren wettige leenheer geworden en de schepenbanken van Erp en Veghel erkenden zijn rechten niet (Meusewe p 26-27)
Maria van Vladeracken stierf in 1683 op het kasteel Frisselstein.
- 1635-1676 Walraven VI (nb Walraven V was een broer van Jan), z.v. Jan en Maria g.m. Adriana Gertrude van Doorne weduwe van R de Vriese, dr van Jan en Walburga van Surmont
Adriana maakte een testament in 1665 en + 1676 waarbij de heerlijkheid werd nagelaten aan hun dochter
- 1676-1713 Jeanne cq Johanna Philippine van Erp (+01-10-1721 Sclessin), dr van Willem van Erp (neef van Jan) officier Staats leger gm Adriana Gertrudis van Doerne
1^e huw.contract : 08-11-1671 Albert Ferdinand graaf van Berlo etc genmaj in Staats leger
Dit echtpaar woonde niet te Veghel. (Meusewe p 92)
2^e huw contract: 16-01-1699 Ferdinand Charles Philippe baron van Eynatten etc
Amour Dorothea, gravin van Berlo dv Jeanne en Albert, geestelijke in het adelijk stift van Munsterbilsen verkoopt in 1713 de heerlijkheid aan Mathijs Nieckens, secr. van Veghel
Jonker Van Milling van Gerwen schijnt het kasteel te bewonen, c 1685-1726?
- 1713-1728 de familie Nieckens; de kinderen/erfgenamen van Nieckens verkochten in 1728 aan Gerardus de Jong,
- 1728—1770 Gerard de Jong, secretaris van Erp en Veghel sinds 1725, heer van Beek en Donk
- 1770-1808 Benjamin de Jong, z.v. Gerard, die echter op de pastorie van Erp woonde en stierf wsch wegens bouwvalligheid van het kasteel,
- 1808-1830 Johannes van de Laar die er een bierbrouwerij hield, in afbraak groot gedeelte kasteel Frisselstein in 1810
- 1830-1848 AWF van Ham, brouwer en rentenier (akte 1830 voor notaris Van de Bergh te Den Bosch)
- 1848 In dit jaar wordt het laatste gebied van het goed Frisselstein (omgeving kasteel) opgedeeld; verkoop gedeelte landgoed Frisselstein (rechts van huidige Frisselsteinstraat) door Van Ham aan Mathijs Rath die er een woonhuis (villa Louise) en linnenfabriek stichtte.
- 1852 het andere gedeelte (links van Frisselsteinstraat) met daarop het herenhuis Frisselstein aan de (latere) markt werd bewoond door dochter Maria van Ham gm Louis de Kuijper, notaris en plv kantonrechter.

(info familieleden Van Erp afkomstig uit boekje Généalogie de la famille d'Erp, Brussel 1883, cat no 1923)
lit. Veghel in de loop der tijden, een manuscript van dr APM Meusewe, Veghel 1981
p 23-29, 87-95

Betr Frisselstein: DocVegh, 33 (afb), 40(zonderl begr), 46stukken van Van de Laar 1712-1884), 47 (tel voor model), 62(art heren van F, Meusewe), 78 (bekende personen en heren F), 100 (kad krt), 229 (kop. Uit RA en NA), 236 (kad krt), 584 (doss F), 789(stamboom De Jong; nb collectie De Jong op RA)